

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
21 september 2023

Ons kenmerk
5028327

nota

Aanpak versterking sociale en juridische
positie sekswerkers

1. Aanleiding

Naar aanleiding van de motie van Van Nispen en Simons en het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' is gewerkt aan een aanpak om de sociale en juridische positie van sekswerkers te versterken. Inmiddels is de aanpak gereed. In deze nota wordt u gevraagd akkoord te gaan met de aanpak. Tevens wordt u gevraagd in te stemmen met agendering van de aanpak voor de vergadering van de Ministerraad in november en met verzending naar de Kamer na de Ministerraad via CBJ.

2. Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd in te stemmen met:

- De aanpak om de sociale en juridische positie van sekswerkers te versterken;
- Agendering van de aanpak in de vergadering van de Ministerraad in november, via het CBJ op 24 oktober;
- Na akkoord van de Ministerraad in november verzending van de aanpak naar de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

In het dagelijks leven krijgen sekswerkers te maken met diverse problemen die hen belemmeren in het uitvoeren van hun werk. Hoewel sekswerk in Nederland een legaal beroep is, geven sekswerkers aan dat zij ervaren dat er een sterk stigma rust op het beroep. De Tweede Kamer en het kabinet hebben aandacht gevraagd voor de sociale en juridische positie van sekswerkers. De aanpak versterking sociale en juridische positie van sekswerkers is in samenwerking met de Sekswerk Alliantie Destigmatisering (SWAD), sekswerkers, belangenverenigingen, hulpverleners en betrokken ministeries tot stand gekomen. Gezamenlijk met de seksbranche zijn concrete oplossingen geformuleerd voor vijf thema's: zakelijke dienstverlening, zorg, politie, gemeenten en communicatie en media. In de aanpak worden de oplossingen omschreven. De volledige aanpak is toegevoegd als bijlage I.

4. Toelichting

4.1 Politieke context

- Op 22 juni 2021 is een motie ingediend door het Tweede Kamerlid Michiel van Nispen (SP). Deze motie is medeondertekend door Sylvana Simons (BIJ1). De motie verzoekt de regering, om in overleg met sekswerkers, belangenorganisaties en hulpverleners, tot concrete voorstellen en een plan van aanpak te komen om de sociale en juridische positie van sekswerkers te verbeteren.
- In het coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' staat vermeld: *We versterken de rechtspositie van sekswerkers o.a. door toegang tot verzekeringen, zakelijke bankrekeningen en andere financiële dienstverlening.*
- Aangezien het nieuw beleid betreft gaat de aanpak via CBJ en MR naar de Tweede Kamer.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Datum
21 september 2023

Ons kenmerk
5028327

4.2 Krachtenveld

JenV is coördinator en penvoerder van de aanpak, omdat het dossier sekswerk ondergebracht is bij JenV. Onderliggende aanpak ten behoeve van de versterking van de sociale en juridische positie van sekswerkers is ontwikkeld in samenwerking met de sekswerk-community, ministeries, ketenpartners en betrokken organisaties. In de aanpak zijn de overeengekomen oplossingen tussen alle betrokken partijen beschreven.

Sekswerk-community:

- Sekswerkers
- Sekswerk Alliantie Destigmatisering (SWAD), een alliantie van 22 organisaties en initiatieven die zich samen inzetten tegen het stigma op sekswerk. JenV, SZW en OCW ondersteunen de alliantie financieel.

Betrokken ministeries:

- Ministerie van Financiën/De Belastingdienst
- Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Ketenpartners en betrokken organisaties:

- De Nederlandse Bank
- Vereniging van Banken
- Verbond van Verzekeraars
- Medische beroeps- en belangenverenigingen
- Politie
- Vereniging van Nederlandse Gemeenten
- Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid
- Verschillende gemeenten
- Raad voor de Kinderbescherming
- Jeugdzorg Nederland

4.3 Strategie

De expliciete opdracht was de aanpak samen met de sekswerk-community vorm te geven en uit te voeren. JenV is hiertoe een nauwe samenwerking aangegaan met de SWAD, volgens het principe van betekenisvolle participatie. Dit houdt in dat sekswerkers aan tafel zitten bij alle fasen van het traject: bij het verkennen van de problematiek, bij het ontwerpen van de oplossingen, bij de uitvoering van de oplossingen en bij de afronding. Sekswerkers weten immers op welke vlakken hun sociale en juridische positie versterkt moet worden, wat bijdraagt aan die versterking en wat niet.

De problematiek is dan ook gezamenlijk in beeld gebracht, door de signalen vanuit de sekswerkers op te halen en te categoriseren. Er zijn vijf thema's naar voren gekomen waarin problematiek voor sekswerkers speelt: zakelijke dienstverlening, zorg, politie, gemeenten en communicatie en media. Elk thema kent zijn eigen aanpak: de verantwoordelijkheid en taken liggen bij verschillende partijen, er zijn verschillende partijen betrokken bij de oplossingsrichtingen en de planning is per oplossingsrichting verschillend. Initiatieven die buiten deze aanpak lopen en bijdragen aan het oplossen van de problematiek, zijn waar relevant ook vermeld. Deze opsomming is niet limitatief.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Veiligheid en Bestuur

Datum
21 september 2023

Ons kenmerk
5028327

4.4 Implementatie

Gelijktijdig met het schrijven van de aanpak is gewerkt aan het uitvoeren van de verschillende initiatieven en oplossingsrichtingen. Waar mogelijk zijn de oplossingen genoemd in deze aanpak reeds in uitvoering. Vanuit JenV wordt gestuurd op het realiseren van de oplossingsrichtingen door de relevante partijen. De realisatie hiervan wordt gemonitord. Waar nodig worden afspraken gemaakt over de borging van de oplossingen.

4.5 Communicatie

Ten behoeve van de versterking van informatiepositie sekswerkers ontsluiten JenV en SZW gezamenlijk de informatie over de verschillende thema's op een voor sekswerkers toegankelijke website.

4.6 Uitvoering

N.v.t.

4.7 Implementatie

N.v.t.

4.8 Communicatie

N.v.t.

4.9 Ontwikkelingen hiervoor

De Tweede Kamer is op 11 juli 2022 geïnformeerd over de problematiek waar sekswerkers tegenaan lopen in het dagelijks leven en die hen belemmert in het uitvoeren van hun werk.¹

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Hetzelfde geldt voor de persoonsgegevens van de betrokken sekswerkers.

¹ Kamerstukken II 2021/22, 34193, nr. 15 (Kamerbrief).